

رویدادهای هنری

لیلا جدیدی

سی و هشتمین سالگرد شهر قصه

سی و هشت سال پس از آفرینش تاتر شهر قصه به نگارش و کارگردانی هنرمند مردمی، بیژن مفید، مراسم بیستمین سالروز درگذشت او با حضور اهالی شهرقصه بر مزار خانوادگی اش برگزار شد. در این مراسم، محمود استاد محمد (خر)، فرخ صوفی(خرس)، فرهاد صوفی(سگ)، عباس جاویدان(روپاه)، هومن مفید(آقا موشه)، گردآفرید مفید(مدیر صحنه تمام نمایشهای مفید)، مهندس هوشنگ کبیری (طراح و سازنده ماسکهای شهر قصه) و چهره‌های آشنای دیگری چون عباس جوانمرد، جمشید لایق، فهیمه راستکار، هنگامه مفید، بهمن مفید و تمام اعضای خانواده او حضور داشتند.

بیژن مفید در سال ۱۳۱۴ در تهران متولد شد و در سن ۴۸ سالگی در آمریکا از جهان رفت. او بین سالهای ۴۴ تا ۴۵، گروه تاتری که همگی آماتور بودند تشکیل داده و نام آن را "آتلیه تاتر" گذاشت. اثر جاودان "شهر قصه"، از ساخته های همین گروه بود. ویژه گی این نمایش در نو آوری و بیان حرفه‌ایی بود که از دل جامعه بر سرچشمه گرفته بود. مفید بعدها به تاتر کودکان روی آورد و در انون پرورش فکری فعالیت کرد. "کوتی وموتی" و "ترب"، "بک نمیر بهار میاد"، "شاپرک خانم"، "سهراب" و "اسب و سنجاک" از دیگر آثار هنری او هستند. در مراسم یادبود او، دوستان و خانواده اش به نوار شهر قصه و بزک نمیر بهار میاد، گوش سپردند.

دانشنامه زیباشناسی

دانشنامه زیباشناسی، تالیف مایک کلی، محقق معروف انگلیس به زبان فارسی با ترجمه گروهی از مترجمان معتبر، منتشر گشت. این اثر، شامل گزیده هایی از ۷۰ فصل دانشنامه چهار جلدی است که در سال ۱۹۹۸ به همت دانشگاه آکسفورد منتشر گشته بود. دانشنامه زیبایی شناسی، نه تنها مفاهیم کلاسیک و پایه ای بلکه، مفاهیم پر اهمیت در اندیشه های معاصر چون مارکسیسم، هرمناتیک، پست مدرنیسم و مینیمالیسم و مفاهیم زیبایی شناسی در فرهنگهای یونانی،

چینی و امریکای لاتین را نیز در بر می گیرد.

فیلمی از قاتل پاکدشت

بهمن قبادی، کارگردان فیلم "لاک پشتها هم پرواز می کنند" که دو جایزه بین المللی بدست آورده است، در جشنواره فیلم کوتاه تهران، به سوالات تماشاگران پاسخ گفت. او در پاسخ به این سوال که آیا نسبت به قوم کرد تعصب دارد که آنرا بیش از همه به تصویر می کشد گفت: "من به شرایط قوم کرد احساساتی نگاه نمی کنم و هر فیلمساز که بخواهد درباره این موضوع فیلم بسازد، متوجه شرایط بسیار نا بسامان مردمان کرد زبان می شود."

قبادی به علاقه مندان فیلمهایش گفت که قصد دارد در باره "بیجه"، قاتل پاکدشت، فیلمی بسازد. او گفت، تلاش می کند در فیلمهای آتی خود، دیدی جهانی داشته باشد. بهمن قبادی در اعتراض به توقف نمایش فیلم "لاکپشتها هم پرواز می کنند" گفت، به مسئولان اکران فیلم ۳ روز مهلت داده است تا اکران از سر گرفته شود و در غیر این صورت دیگر در ایران فیلمی نخواهد ساخت.

انتقام قتل تنوون گو

پس از قتل تنوون گو، کارگردان هلندی که در فیلمهایش به خشونت علیه زنان در اسلام می پرداخت، به دست یک مرد مراکشی، سیاستمداران و رسانه های هلندی با تهدید واعلام انتقامجویی علیه مسلمانان، دست به تنش آفرینی در این کشور زدند. بیش از ۹۰۰ هزار نفر از جمعیت ۱۶ میلیون نفری کشور هلند را مسلمان که دست کم یک سوم آنها مراکشها هستند، تشکیل می دهند. سیاستمداران هلندی، به بهانه مبارزه با تروریسم، هم اکنون به ایجاد بحران و تنش پرداخته اند. روز ۵ نوامبر، سه روز پس از قتل وان گو، معاون نخست وزیر این کشور، گریت زالم، که خود عضو حزب دست راستی VVD است، علیه بنیادگرایی اسلامی اعلان جنگ کرد. از آن زمان به بعد، تندروهای راست نیز دست به اقدامات خشونت بار زده و چندین بمب، مراکز مسلمانان را هدف قرار داده است. تا کنون، ۲۰ حمله خشونت بار علیه مساجد و مدارس اسلامی صورت گرفته است.

درگذشت پروین، خواننده افغانی

روز چهارشنبه ۸ دسامبر، خانم پروین یکی از اولین آواز خوانان زن افغانی رادیو افغانستان، در بستر بیماری در گذشت. او به هنگام ترک جهان، ۸۰ ساله بود. پروین زن هنرمند و شجاعی بود که سه سال پس از سقوط طالبان، برای اولین بار در محفلی از زنان در کابل بروی صحنه رفته و آواز خواند. خانم پروین به زبانهای دری، پشتو، بلوچی و ازبکی آواز می خواند. یادش گرامی باد.

فیلم "اسکندر" به کارگردانی الیور استون

فیلم "اسکندر"، به کارگردانی الیور استون، کارگردان فیلمهای معروف "پلتون"، "متولد چهار ژوئیه" و فیلم جنجال برانگیز "قطاراکسپرس نیمه شب"، به روی صحنه رفت. اثر جدید الیور استون که در ساخت فیلمهای بیوگرافیک از چهره هایی چون جان اف کندی و جیم موریسون بسیار موفق بوده است، با استقبال سرد تماشاچیان روبرو گشت. فیلم "اسکندر"، در نخستین هفته اکران، بیش از ۱۳ میلیون و ۵۰۰ هزار دلار فروش داشت. این برای فیلمی با بودجه سنگین، یک شکست تجاری به شمار می رود.

استون قبل از بروی اکران رفتن فیلم اسکندر، از کاشناسان سینما خواست که فیلم او را دیده و اظهار نظر کنند. اما او نظرات مثبتی دریافت نکرد. با این حال، الیوراستون اعلام کرد، که ناامید نگشته و درصدد ساختن فیلمی از زندگی "مارگارت تاچر"، نخست وزیرانگلستان است. او تصمیم دارد، از مریل استریپ برای بازی در این نقش استفاده کند. الیور استون فیلمهای عمیق و مورد بحث متعددی ساخته که جامعه و سیاست آمریکا را مورد بررسی و انتقاد قرار داده است. او از پیامدهای فاجعه بار جنگ آمریکا در ویتنام فیلم ساخته و معتقد است که سینما می تواند تاریخ را بر صحنه ی مرور قرار دهد و آنقدر این صحنه مرورها شوند تا کسی رنجها و دردهای ناشی از آن را فراموش نکرده و از تجربیات تلخ آن بیاموزد.

الیور استون قرار است، به ترکیه سفر کرده و از مردم ترک به خاطر فیلم "قطار اکسپرس نیمه شب" که احساسات ضد ترک را بر انگیزت، عذر خواهی کند.

سازمان ضابطین بازوی اجرایی ستاد حفاظت اجتماعی

جعفر پویه

با ارایه طرح و لایحه توسط دست اندرکاران سرکوب، گروه های معروف به "خودسر" از سایه بدرآمده و موجودیت خود را قانونی می کنند. در راستای لباس قانون پوشاندن به پادوهای باندهای مافیایی برای عرض اندام در مواقع ضروری، قوه قضاییه گوی سبقت را از دیگر جریانات سرکوبگر روده است. در تازه ترین دست پخت هاشمی شاهرودی برای قبضه کردن قدرت، جریانی به نام "سازمان ضابطین قوه قضاییه" متولد شد. جمال کریمی راد، سخنگوی قوه قضاییه، روز سه شنبه ۱۷ آذر طی یک مصاحبه مطبوعاتی خبر داد که طرح ضابطین قوه قضاییه در هیات دولت تصویب شد. او در ادامه توضیح داد: "رییس جمهور (محمد خاتمی) با عنایتی که به قوه قضاییه دارند، باید شاهد تحول بیشتری در آن باشیم".

اشارات کریمی راد نشان می دهد که شاهرودی برای سازمان دادن به ارگانهای سرکوب تحت نظر خود تنها نیست و در هیات دولت نیز پشتیبانی دارد. اما در شرح وظایف سازمان ضابطین، کریمی راد می گوید: "تمامی مراحل کشف و تعقیب بر عهده این قوه است، اما تاکنون بحث کشف و تعقیب را در ضابطینی داشتیم که خارج از قوه قضاییه بودند. ضابط کارش این است که اگر فرضاً جرمی را به صورت مشهود مشاهده کرد به دادستان گزارش کند و با دستور قضایی نسبت به دستگیری متهم اقدام کند و مراحل تحقیقات اولیه را شروع کند."

با به میدان آمدن این سازمان جدید، نهاد اطلاعاتی ستاد حفاظت اجتماعی دارای بازوی اجرایی و علنی می شود. به این وسیله - همچون وزارت اطلاعات - در برابر نیروی انتظامی نیز که خود را ضابط قانونی می نامید، یک تشکیلات موازی سازماندهی می شود. دلیل این کار را تنها در عدم اعتماد باندهای مافیایی قدرت به یکدیگر می شود جستجو کرد. زیرا هرکدام از باندها تاکنون سعی داشتند، با در دست گرفتن مهار کنترل یکی از این نیروها، سهم خود را از قدرت دیکته کنند ولی با ساماندهی جدیدی که از یک سو شروع شده است، به نظر می آید که یکی از جریانات در تلاش خالی کردن زیر پای بقیه و قبضه قدرت به نفع خود است.

با توجه به تولد سازمانهای اطلاعاتی و پلیسی جدید، جامعه از یک طرف به سوی پلیسی شدن بیشتر می رود و از سوی دیگر، باندهای قدرت برای تحکیم مواضع خود، دست به افشای رقیب می زنند و درگیری در بین آنها هر چه بیشتر بالا می گیرد.

۱۸ آذر ۱۳۸۳